

Finnmarkseiendommen
Finnmárkkkuopmodat

Vår dato/Min beaivi
25.06.2010

Deres dato/Din beaivi

Vår ref./Min čuj.
10/00131 HAA
730.0 ()
Deres ref./Din čuj.
200604009

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Saksbehandler/Áššemeannudeaddji: Håvard Aagesen ☎ 94499746

TILLEGGSMERKNADER VEDRØRENDE NY FORVALTNINGSORDNING FOR TANAVASSDRAGET

FeFo har i sin høringsuttalelse til Tanautvalgets rapport vist til at utvalget synes å ha gått ut over sitt mandat når de i § 1 skriver at forskriften skal gjelde hele "elva Tana med sidevassdraget (Tanavassdraget) i Norge.

I pkt 6.3 i rapporten redegjør utvalget for de enkelte bestemmelsene. I kommentaren til § 1 anføres følgende:

"I Kgl.res. av 1. april 1911 fastslås det at fiskeretten for de fiskeberettigede innebærer adgang til fiske med alle tillatte redskaper etter laks og annen fisk overalt i Tanaelven og dens bielver". Utvalget har ikke tatt stilling til den begrensningen i virkeområde som ligger i formuleringen "så langt laks går" i Samerettsutvalgets innstilling. Tilsvarende begrensning finnes verken i Tanaloven eller i 1911 resolusjonen. Utvalget har valgt å følge ordlyden i finnmarksloven § 28, og anbefaler derfor at det geografiske virkeområdet omfatter hele Tanavassdraget."

Slik FeFo oppfatter utvalget, tar man til orde for en utvidelse av stedlig virkeområde for de "særskilte rettigheter til fiske på grunnlag av lov, alders tids bruk og lokal sedvane" som finnmarksloven i § 28 anerkjenner at tilligger lokalbefolkningen i Tana.

Gauslaa skriver i sine merknader til finnmarksloven § 28 i Norsk lovkommentar (note 142) følgende om Tanavassdraget:

"Hva Tanavassdraget angår, er det i innst. s. 29-30 (Innst. O. nr 80 – 2004-2005)(punkt 7.3.1 fisket i Alta-, Tana og Neiden-vassdragene) forutsatt at en i den videre utviklingen av et lokalt rettighetsbasert forvaltningssystem vil måtte ta utgangspunkt i tanaloven og forslagene til Samerettsutvalget i NOU 1997:4 s. 563-565, jf s. 512-520 og s. 278-300 (punkt 5.5.2 Fisket i Tana), og at en nærmere regulering av rettighetsforholdene eventuelt senere kan tas inn i finnmarksloven. Det er ellers både i forhold til Tanavassdraget og Neidenvassdraget forutsatt at reglene vil måtte bygge på og ikke gripe inn i eksisterende rettigheter, og at forvaltningen må skje innenfor laksefiskelovens rammer".

Som det klart fremkommer i nevnte NOU, og i samsvar med langvarig forvaltningspraksis, forutsettes det at det som er aktuelt for lokal forvaltning på dette stadiet er de lakseførende strekninger av Tanavassdraget.

I Høyesteretts dom 10. februar 1994 (Rt 1994 s. 158), som utvalget også nevner i sin rapport, er det vist til at det under lagmannsrettens behandling ble inngått følgende forlik:

"Laksebreveierne har fiskerett i Tanavassdraget med sidevassdrag så langt laks og sjørret går. Denne fiskeretten gjelder alle fiskeslag og de til enhver tid tillatte fiskeredskaper".

Ovenstående forlik mellom laksebreveierne og Staten viser tydelig hva man har oppfattet som det stedlige virkeområde for den særskilte fiskeretten disse har ervervet. Det kan i den forbindelse også vises til Høyesteretts uttalelse om 1888-loven i ovennevnte dom:

"Forarbeidene til Tanaloven av 1888 gir etter mitt syn også uttrykk for usikkerhet når det gjelder fiskerettighetene i Tanavassdraget. Slik jeg ser det, tok loven først og fremst sikte på å rydde opp i usikkerhet og skape klare rettsforhold når det gjaldt stengselsfisket. Det var dette fisket det var konkurranse om."

Det blir følgelig lite naturlig å tolke Tanaloven utvidende mht erverv av fiskerettigheter. Som støtte for dette kan det også vises til: "Regler for fiskeriet i Tanavassdraget, utfærdiget ved kongelig plakate av 4de mai 1872." Plakaten tar sikte på bortleie av stangfiske til "fremmede", men er relevant for å vise hvilke rettigheter man anså det relevant å regulere. I plakaten § 1 fremgår det at:

"Tanavassdraget eller Tanaelvens fiskeområde omfatter:

b) De i dette vassdrag eller disse elve faldende bielve, saalngt som lax bevisligen gaar opp i dem"

Nevnte plakate inngår for øvrig som en del av forarbeidene til Tanaloven av 1888. En nærmere vurdering av den rettskildemessige betydning av plakaten er det ikke nødvendig å foreta, annet enn å konstatere at det var laksefisket det var behov for å regulere.

FeFos standpunkt er etter dette at en utvidelse av virkeområdet for lokal forvaltning av Tanavassdraget ut over de lakseførende strekninger ikke kan utledes av Tanaloven, reguleringene av fisket i kongelig resolusjon av 1. april 1911, senere lovregulering av fisket eller annet hjemmelsgrunnlag. Finnmarkskommisjonen vil eventuelt være rett instans for påberopelse av særskilte rettigheter knyttet til de ikke lakseførende strekninger av vassdraget.

Med hilsen/Dearvvuodaiguin

Ingvild Aleksandersen
Nestleder/advokat

Vedlegg: FeFo-styrets sak 21/10 med tilhørende kart